

**СОВЕТ
АЛЕШКИН-САПЛЫКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АЛЕШКИН-САПЛЫК
АВЫЛ ЖЫРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

**422478, РТ, Дрожжановский район, с.Алешкин-Саплык, ул.Школьная, д.За,
тел. (84375) 37-5-35, 37-5-49, факс. 37-5-36
E-Mail: AlSap.Drz@tatar.ru**

Р Е Ш Е Н И Е

КАРАР

Алешкин-Саплык авылы

2022нче елның 26 августы

№25/2

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Алешкин-Саплык авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында" 2008 ел, 31 декабрь, 907 нче карары

2. Үз көчен югалткан дип тану:

«Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының 11.11.2019 № 65/2» Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмә хакында" карары;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының 2020 елның 19 маенданы 71/3 номерлы (13.08.2021 ел, № 16/3) «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» карары

3. Элеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында авыл жирлеге бүлгөндө урнаштырырга.

4. Өлөгө карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Чұпрәле районы Алешкин-Саплық
авыл жирлеге Башлығы.

П.Н.Артемьев

Күшүмтә
Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль
районы Алешкин-Саплық авыл
җирлеге Советы карары
буенча 26.08.2022 № 25/2

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы Эше

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл җирлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукий һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 Статья . Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукий нигезе

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Алешкин-Саплық авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Алешкин-Саплық авыл җирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

Статья 2. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл җирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациисендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Алешкин-Саплық авыл җирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз төләге белән отставкалар;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип иғълан иту;
- 5) аңа карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациисенән читкә дайими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациисе гражданлыгын йә чит ил гражданлыгын-Россия Федерациисенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын туктату, алар нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә дайими яшәү хокукий раслаучы башка документ булырга хокуклы,

әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуку булса, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе белән башкача каралмаган булса, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә;

8) сайлаучылар фикере;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручи альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләуләрне үтәмәгән очракта.;

12) «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда караплан башка очракларда; 13) муниципаль район составында аның жирлек башлыгы, жирлекнәң вәкиллекле органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.».

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карапы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез салынганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылу өчен нигез барлыкка килгән көн-Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советына элеге гариза көргән көн.

4 Статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документы булып торучы таныклыгына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвиrlамасы Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

5 Статья. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, моннан тыш, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Алешкин-Саплык авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

6 статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы каравына Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы каарлары проектларын кертү;

г) депутат таләбе керту; д) депутат мөрәҗәгате юнәлеше; е) дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;
ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чарапар құруне таләп итеп мөрәҗәгать итү;
з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат тәркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль ижтимагый үзидарә оешмаларында катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнара, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплық авыл жирлеге Уставында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 Статья. Депутатның Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы утырышларында шәхсән катнаша.

2. Депутат үз вакытында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында хәбәр итә, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә әлеге мәсьәләләр буенча барлық кирәклө материалларны ала.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы Рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

- 1) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советында комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга һәм сайланырга;
- 2) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы тарафыннан карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;.
- 3) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы тарафыннан төzelә торган органнарны һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләнеп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;
- 4) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советының хокукый актлары проектларын хокукый чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;
- 5) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советының көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, каарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;
- 6) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплық авыл жирлеге

Советына хисап бирүче теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүмattyн тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданнар мөрәҗәттәрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләренең үз компетенциясе кысаларында бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы каарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша, оештыру-хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек чикләрендәге оешмалар тарафыннан билгеләнә.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышларында депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы тарафыннан төzelә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждениеләр житәкчеләренә үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәҗәгате, ул Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы каары буенча депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле

муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә иғылан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручи зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызnamәneң инициаторы гарызnamәdә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Гарызnamәneң инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Чүпрөле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы Жирле үзидарә органына, жирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесенә депутат таләбе буенча кабул ителгән карапның үтәлеше турында язма җавап бирүне йөкләргә хокуклы.

11 Статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате дип депутатның Дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие hәm учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формаларына hәm иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәnlеге белән бәйле мәгълүмат hәm белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә hәm депутат тарафыннан мөстәкайль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формасына hәm иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатынен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә hәm срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча булырга hәm мөрәжәгать жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт hәm башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатынен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына hәm иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәnlекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакуләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин итү буенча чаралар күрә:

алардан көргөн тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсъәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимиюте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсъәләләр буенча позицияне белдерү өчен төzelә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзу, теркәү һәм аларның эшчәnlеге тәртибе Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәnlегендә актив катнашуын тәэммин итә торган бәтен хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советында эше, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының, аның органнарының каарларын һәм күрсәтмәләрен үтәү турында депутатның хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәnlеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эш тәҗрибәсен, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 Статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгө хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районның Алешкин-Саплык авыл җирлеге территориясендә җирле үзидарә органнарының, предприятие, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул иту хокукиннан файдалана.

16. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмыый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукина ия.

17 Статья. Депутат бурыйчлары

1. Депутат бурыйчлы:

- 1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;
- 2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;
- 3) дайми, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;
- 4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мәрәжәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;
- 5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тотарга.;
- 6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;
- 7) «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурыйчларны үтәргә;
- 8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;
- 9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абуруна кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратырга.;;
- 10) ел саен хисап финанс елыннан соң килуче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары,

мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек әшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шәғыльләнергә;

2), тубәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында катнашу (конференция);

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлап алу органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентына Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә алдан хәбәр итүдән тыш) катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючи (акционер) булган оешманы гамәлгә куючи (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле әшчәнлек белән шәғыльләнергә, мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади әшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади әшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына

финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яки җинаяты эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

19 Статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән әхлак нормаларын да катый үтәргә тиеш:

1) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә.;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үз көченә керә торган башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнарга карата түзәмлек һәм хөрмәт курсату, ихтирамсызылык курсату, ихтирамсызылык белдерү;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратырга һәм кулланмаска.;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларының объектив башкарылуында шик уята алырлык гамәлләр, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советы аbruена зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

6) мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган вазыйфаларны башкарганда шәхси қызыксынучанлык туганда, бу хакта Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советына, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советы каары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлтелгән каарларын үтәргә.;

7) Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән ачык чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл җирлеге Советы кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре гамәлдәге законнар, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Алешкин-Саплык авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукий актлары белән билгеләнә.
2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорай алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чарапарын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чарапарын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.
3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та, җинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.